

Palestina-pioniers in de gemeente Weerselo, deel II.

In totaal zijn er in de gemeente Weerselo dertig Palestina-pioniers als landbouwers knecht werkzaam geweest. De meesten op adressen in Hasselo, verder nog in Deurningen, Gammelke en Klein Driene. Op Klein Driene na waren ze allemaal ondergebracht bij Nederlands Hervormde boeren. Eén van deze pioniers is zelfs in Weerselo getrouwd.

Moser, Kurt Erich

Geb. 03-06-1920 te Wupperthal-Elberfeld/D. Overl. 31-03-1944 te Auschwitz/Polen.

Z.v. Salomon Moser en Jenny Heidt.

Hij verbleef van september 1941 tot december 1942 bij de familie Sanderman op het erve Leuvelt te Hasselo nr. 5. Deze boerderij staat nog aan het Bartelinkslaantje in het huidige Hengelo en is nu een zorgboerderij.

Kurt Erich werd geboren te Elberfeld bij Wupperthal in een gezin van drie kinderen. Hij kwam begin november 1938 vanuit Turijn naar het agrarische opleidingscentrum de Wieringermeer.

In 1934 was o.a. in de Wieringermeer, nabij het dorp Nieuwesluis, een agrarisch opleidingscentrum opgericht om Duitse vluchtelingen tussen de 18 en 24 jaar op te vangen. Officieel heette het: Werkdorp der Stichting Joodse Arbeid. Het dorp kreeg de status van hachsjarra-instelling, waarmee de leerlingen de mogelijkheid kregen na hun opleiding naar Palestina te emigreren. Het Werkdorp werd in 1941 op last van de bezetter gesloten. Een deel van de bewoners is tijdens een grote razzia in Amsterdam opgepakt en naar Mauthausen gedeporteerd. Andere oud-Werkdorpers hebben deelgenomen aan de verzetsactiviteiten van de zogenaamde Westerweel-groep.

werkdorp de Wieringermeer

erve Leuvelt

Kurt Erich kwam in september 1941 als landbouwer leerling bij de familie Sanderman. Hij trouwde op 11-08-1942 te Weerselo met Ruth Sara Lieman geb. 16-02-1923 te Berlijn. Zijn ouders konden geen toestemming geven, aangezien ze toen al onvindbaar waren. Beide ouders zijn omgekomen in het vernietigingskamp te Minsk. Bij beschikking van Justitie Almelo werd dispensatie van afkondiging en wachttijd verleend. Getuigen bij het huwelijk waren vader Hendrik Willem Sanderman en zijn zoon Hendrik Barend. Kurt's vrouw Ruth Sara vertrok direct na hun huwelijk weer naar Amsterdam. Ze kregen samen twee zoons, Rudi Max geb. 1942 en Kurt Eric jr. geb. 1944. Zoon Rudi Max, vanaf toen Reuver genoemd, werd medio 1943 als baby van 9 maanden via de ondergrondse ondergebracht bij Cornelis en Isabella Pouwer-Ganzevoort in Arnhem. Na de oorlog werd hij weer met zijn moeder herenigd, hij werd door zijn pleegouders erg gemist. Hij heeft dank zij hen de oorlog overleefd. In 1975 werden ze voor hun hulp onderscheiden door Yad Vashem. Over het verblijf van Kurt Erich jr. tijdens de oorlog is verder niets bekend. Beide kinderen overleefden de oorlog en wonen nu in Israël. Ruth Sara Moser-Lieman overleefde de oorlog en overleed in 1954 in Berlijn. Ook zijn broer Jochanan en zus Eva overleefden de oorlog. De overlijdensakte van Kurt Erich werd opgemaakt in Weerselo.